
2002-1-RE

CAUSA 2002-1-RE

Número de registre: 3-2002. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 16 D'ABRIL DEL 2002

BOPA núm. 32, del 18 d'abril del 2002

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 9 de gener del 2002 per la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes de dates 25 de juliol i 17 de setembre del 2001, dictats per la Batllia, contra els autes de dates 25 d'octubre i 22 de novembre, dictats pel president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i contra l'aute de data 18 de desembre del 2001, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció i a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en dret, del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que "requereixi per a que es retotreguin les actuacions dels autes 53-3/01 al moment processal de formulació de la prejudicialitat penal, s'ordini per part del Tribunal Constitucional la paralització dels referenciats autes, fins que existeixi una resolució ferma de la prejudicialitat penal existent, sense detriment de la notificació al Ministeri Fiscal per depurar les responsabilitats penals per delictes de prevaricació tipificat en l'apartat 2 de l'article 114 del Codi Penal";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 21 de gener del 2002;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Vilanova Trias;

Antecedents

Primer

Amb data 4 d'abril del 2001, el Banc Agrícola i Comercial d'Andorra va presentar una demanda de

judici verbal civil en reclamació de quantia, contra el Sr. Pedro Luis Yáñez Román i les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa per un import de 248.880,08 dòlars americans incrementat dels interessos i comissions calculats a partir del dia 30 de desembre del 2000 (data de la liquidació).

Amb data 20 de juny del 2001, data en la qual s'havia previst la realització del tràmit de dúplica, la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa, va presentar un escrit en què demanava la suspensió del procediment civil per l'existència d'una prejudicialitat penal, al·legant que "en data 23 d'octubre de 1998 els defenents van presentar davant la Policia un escrit de denúncia querella contra els directius del Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, SA i que en data 7 d'agost de 1999, les Sres. Ma Dolors de Aldecoa Boceta i les seves filles, Patrícia i Virgínia van presentar també davant la policia un altre escrit de denúncia querella, complementant la primera pels delictes de malversació impròpia de cabals públics, falsedat documental i ideològica, prevaricació i xantatge, apropiació indeguda, estafa i simulació fraudulenta d'embargament, a més d'assassinat en grau de frustració amb premeditació, traïdoria, preu o recompensa o promesa o ensanyament contra la vida de Patrícia Yáñez de Aldecoa, contra els membres del consell d'administració del Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, SA".

Segon

Amb data 25 de juliol del 2001, la Batllia va acordar que la demanda de la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa no era procedent, ja que amb data 14 de febrer del 2000 el Tribunal de Corts havia arxivat les diligències prèvies DP-616-2/98 a les quals s'havien annexat les denúncies esmentades, i va fixar la data del 19 de setembre del 2001 per procedir al tràmit de dúplica.

Amb data 13 de setembre del 2001, la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa va presentar un escrit mitjançant el qual precisava que el dia anterior s'havia interposat recurs d'apel·lació contra l'aute de data 25 de juliol del 2001 i demanava que s'exercís el dret a la prejudicialitat penal i se suspengués el procediment.

Tercer

Amb data 17 de setembre del 2001, la Batllia va acordar no admetre a tràmit l'escrit esmentat ja que l'aute de data 25 de juliol del 2001, que resolvia la qüestió, havia estat objecte de recurs davant el Tribunal Superior de Justícia i per tant, la Batllia no podia tornar-lo a examinar en primera instància.

Amb data 3 d'octubre del 2001, la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa va formular recurs d'apel·lació contra l'aute de data 17 de setembre del 2001.

Quart

Mitjançant dos autes de dates 25 d'octubre i 22 de novembre del 2001, respectivament, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar no admetre a tràmit els recursos d'apel·lació esmentats per considerar que els autes recorreguts no impossibilitaven la continuació del procediment en què havien estat dictats.

Cinquè

Amb data 28 de novembre del 2001, la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de

les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa i a un procés degut.

Amb data 18 de desembre del 2001, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va pronunciar un aute en què considerava que “El legislador andorrà no ha volgut que els incidents rebutjats pels batlles i que per tant no impedeixen la continuació del procediment tinguin un recurs d'apel·lació autònom amb el qual es retardaria la tramitació de l'assumpte principal. Però això no vol dir que un aute no apel·lable autònomament, no pugui ser revisat pel Tribunal Superior si se'l fa objecte d'apel·lació junt amb la sentència de l'assumpte principal (...) com que els autes esmentats del batlle no impedièren la continuació del procediment en que varen ser dictats, sinó tot el contrari, no podien fer-se objecte d'apel·lació autònoma i, per tant, els del M.I. president d'aquest Tribunal de 25 d'octubre i 22 de novembre passat que van rebutjar tramitar les apel·lacions interposades contra aquells autes, estan plenament ajustats a la legalitat del Principat sense que hagin vulnerat cap dels drets de l'article 10 de la Constitució” i mitjançant el qual decidia desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions i imposar-ne les costes als recurrents.

Sisè

Amb data 9 de gener del 2002, la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa va presentar un recurs d'empara per vulneració del dret a la jurisdicció i a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en dret, del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit, els recurrents al·leguen que “Existeix realment una prejudicialitat penal donat que els autes i resolucions judicials citats en l'aute de data 25 de juliol de 2001 no corresponen a la realitat, perquè els meus manants mai se'ls hi ha estat notificat qualsevol classe de resolució al respecte. Si realment existeixen els procediments processals assenyalats en l'aute de 25 de juliol de 2001, el procediment és nul de ple dret donat que s'ha infringit i violat el dret a la jurisdicció, ja que els defenents mai han tingut l'ocasió processal de poder comparèixer davant de la jurisdicció ordinària en defensa dels seus legítims drets”.

Així mateix, consideren que “Malauradament l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia desestimant el recurs de nul·litat d'actuacions careix de la fonamentació formal i material adequada a la jurisdicció sol·licitada” i afegeixen que “L'actuació processal i professional del batlle instructor Sr. Antoni Duró Arjol en els Autes 53-3/01 (...) és una resolució injusta tipificada en l'apartat 2 de l'article 114 del Codi penal per un delictes de prevaricació, tràfic d'influències i us d'informació privilegiada, perquè sabent-ho oculta les querelles criminals presentades per la família Yáñez el 23 d'octubre de 1998 i 7 d'agost de 1999; per la qual cosa el Sr. Josep Ma. Pijuan, Sr. Enric Anglada i Sra. Concepció Barón són presumptament susceptibles de la comissió d'un delictes de prevaricació de l'article 102 del Codi de Procediment Penal”.

Per acabar, aquesta part demana al Tribunal que “requereixi per a que es retrotreguin les actuacions dels autes 53-3/01 al moment processal de formulació de la prejudicialitat penal, s'ordini per part del Tribunal Constitucional la paralització dels referenciats autes, fins que existeixi una resolució ferma de la prejudicialitat penal existent, sense detriment de la notificació al Ministeri Fiscal per depurar les responsabilitats penals per delictes de prevaricació tipificat en l'apartat 2 de l'article 114 del Codi Penal”.

Setè

Amb data 21 de gener del 2002, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que "Com es pot observar de les resolucions recorregudes, els recurrents no han esgotat les vies de recurs davant la jurisdicció ordinària, tota vegada que la inadmissió de la qüestió prejudicial penal plantejada en la causa civil per davant de l'Hble. Batlle, i la inadmissió dels recursos plantejats davant la Sala Civil del Tribunal Superior, no conclouen de manera definitiva el litigi, sinó que el mateix continua i la pròpia qüestió prejudicial pot ésser novament discutida en el recurs d'apel·lació que, s'interposi respecte la sentència que en el seu dia recaigui sobre l'assumpte principal". A més, el Ministeri Fiscal també considera que el motiu suposat de la vulneració fa referència a les normes de competència i procediment establertes pel legislador que han de ser aplicades pels òrgans de la jurisdicció ordinària. Per tant el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit del recurs d'empara presentat pel Sr. Pedro Luis Yáñez Román i per les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa.

Fonament jurídic únic

En vista de la documentació aportada pel recurrent, i com clarament estableix el Ministeri Fiscal en el seu informe, en la present causa no s'han esgotat les vies de recurs davant la justícia ordinària. Efectivament, la qüestió prejudicial penal plantejada davant el batlle, així com els recursos posteriors davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia relatius a la inadmissió de la qüestió prejudicial esmentada, no tanquen ni interrompen el litigi. Aquesta incidència pot ser oberta novament en el recurs d'apel·lació que, en el seu moment, pot interposar la defensa contra la sentència definitiva pronunciada pel batlle sobre aquesta causa.

En no haver-se esgotat la via de la jurisdicció ordinària, d'acord amb l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional (article 1 de la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), aquest fet per si mateix és motiu d'inadmissió, sense que el Tribunal Constitucional pugui entrar en altres consideracions sobre la present causa.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2002-1-RE, interposat per la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa contra els autes de dates 25 de juliol i 17 de setembre del 2001, dictats per la Batllia, contra els autes de dates 25 d'octubre i 22 de novembre, dictats pel president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i contra l'aute de data 18 de desembre del 2001, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal del Sr. Pedro Luis Yáñez Román i de les Sres. Patrícia, Virgínia i Cristina Yáñez de Aldecoa, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 16 d'abril del 2002.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat